

CONVOCATÒRIA: 2022	CONVOCATORIA: 2022
Assignatura: Valencià: Llengua i Literatura II	Asignatura: Valenciano: Lengua y Literatura II

BAREM DE L'EXAMEN: Comprensió del text, 3 punts. Anàlisi lingüística del text, 3 punts. Expressió i reflexió escrita, 4 punts.

BAREMO DEL EXAMEN: Comprensión del texto, 3 puntos. Análisis lingüístico del texto, 3 puntos. Expresión y reflexión escrita, 4 puntos

TEXT 1

- 1 Enterràrem Carles de Viana amb l'aparat d'un rei. El poble sencer plorà la seua mort amb sinceritat. Estaven trists per la falta del seu príncep i també espantats pel que pogués ocórrer a partir d'aleshores. De la meua banda, jo ja tenia més de cinquanta anys i cap futur. La cort es va dispersar a poc a poc. No solament perquè no teníem ja cap objectiu comú, sinó perquè intuïem que, mort Carles i recuperat el poder absolut per Joan II, podíem patir les conseqüències de la nostra posició política. Potser ara, Joan II ens acusaria de traïdors a la Corona.

- Per això, en companyia de l'escriptor Joan Roís de Corella, vaig tornar a València. Corella era un jove extremadament viu i d'una agudesia extraordinària que havia mostrat en moltes ocasions a la cort. Reconec que sentia una certa enveja pel seu poder intel·lectual i per la seua destresa en la creació. A mi, que cada mot lligat en la meua narració em costava molt d'esforç, em meravellava la facilitat de paraula i d'escriptura d'aquest jovenet eixerit que es bellugava tan de pressa i tan hàbilment en la cort com en els debats. Perquè Corella, a més, era un polemista excepcional. Li agradava discutir literàriament sobre qualsevol tema. Tots havíem llegit el seu *Debat epistolar amb el Príncep de Viana*, discussió fictícia sobre l'amor, que resolía Corella amb molta destresa. I no solament era talentós en la polèmica. Els seus poemes tenien una musicalitat inusual i les seues prosas de tema amorós meravellaven tots els que les llegíem. I, tanmateix, Corella era encara un jovenet barbamec. [...]

- Aquell viatge el recorde com el darrer capítol d'una època meravellosa. Fou un trajecte que no hauria volgut que mai s'acabàs perquè intuïa, o sabia del cert, que el que m'esperava a València no era res de bo. Em resistia a abandonar les petites engrunes que restaven de la cort del príncep Carles: aquella conversa intel·ligent, aquells versos brillants, aquella esperança.

Encara he tingut moltes ocasions des d'aleshores de tractar amb el jove Roís de Corella. Alguns dels fragments del meu llibre són clars deutors de la seua meravellosa obra i, com vós, sempre ha tingut una paraula amable amb mi i un gest generós per a ajudar-me a sobreviure en la pobresa.

Silvestre VILAPLANA, *Les cendres del cavaller*, Alzira, Bromera, 2004, p. 248-250.

TEXT 2

- 1 S'han presentat estadístiques —sovint, fetes amb un rigor inatacable— sobre allò que no hem discutit mai: els progressos en el coneixement del català, en la utilització escrita, en l'accés als àmbits de prestigi. Ben poques notícies, en canvi, sobre l'evolució de les conductes lingüístiques. I em sembla que en aquest punt hem de concloure que les coses no van bé. De fet, m'he limitat —jo i molts d'altres— a defensar una
- 5 cosa tan òbvia, tan elemental com això: que el català desapareixerà si la gent no el parla generalment. La qüestió, doncs, és saber si es parla molt o poc. I la resposta no pot ser altra que aquesta: es parla més als pobles que a les grans ciutats, el fa servir més la gent gran que no pas els joves, se sent més en ambients tradicionals que en els temples de la postmodernitat (o ja som a la post-postmodernitat?). Ara bé, si als nostres ulls això no dibuixa una evolució negativa és que la nostra capacitat de fantasia supera l'aptitud
- 10 d'anàlisi.
- No vull ser mal interpretat: l'evolució que hem seguit no perjudica el que ha de passar a partir d'ara, si és que som capaços de posar-hi remei. Abans he parlat del monolingüisme social com a garantia per a la pervivència d'un idioma. Però tornava a pensar en termes històrics. Això ha estat una garantia *fins ara*, però els canvis transcendents que estan experimentant les societats avui dia, els creixents intercanvis
- 15 culturals, obliguen a pensar també en termes de contacte generalitzat de llengües. Aquest fenomen és inevitable —més que més entre llengües poc esteses— i, ja ho hem vist a propòsit dels científics poliglots, desitjable. I és que la possessió d'una llengua d'ús universal (com l'anglès, o potser més endavant el castellà) és un factor dissuasiu en l'accés al coneixement d'altres idiomes. Els angloparlants, els hispanòfons, tendeixen al monolingüisme amb major grau que els danesos, els suecs... o els andorrans.
- 20 Quantes paradoxes! El bilingüisme territorial porta els països de llengua catalana a un desenllaç probable de substitució del català pel castellà. En canvi, assegurar la vitalitat del català, apostar pel monolingüisme oficial, ens hauria de dur a un ús més difós de llengües diverses. Per força: els països petits estan més predisposats a incorporar-se activament a la multiplicitat lingüística —o més necessitats d'incorporar-s'hi— que no pas les grans cultures expansionistes, acostumades als avantatges, indiscutibles,
- 25 dels seus idiomes. Per això, *perquè siguem plurilingües de fet, hem de ser monolingües de dret*. I al revés, el bilingüisme oficial és el requisit que dona via lliure al monolingüisme real.

Albert ROSSICH, *El català: àmbits de prestigi i àmbits d'ús*, Barcelona, Empúries, 1999, p. 102-103.

1. Comprensió del text

Contesta 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 2 de les 4 preguntes que valen 0,5 punts (Total 3 punts).

- a) Descreu el tema i les parts bàsiques del text 1. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text 1 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]
- c) Descreu el tema i les parts bàsiques del text 2. [1 punt]
- d) Resumeix el contingut del text 2 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]

- e) Identifica la varietat geogràfica del text 1 i especifica'n almenys dos característiques presents en aquest text. [0,5 punts]
- f) Identifica i justifica les marques de modalització que hi ha en el text 1. [0,5 punts]
- g) Identifica la tipologia textual del text 2 i especifica'n almenys dos característiques presents en aquest text. [0,5 punts]
- h) Identifica el registre lingüístic (formal/informal) del text 2 i especifica'n almenys dos característiques presents en aquest text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

Tria 3 de les 6 preguntes (Total 3 punts).

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 1. [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 - 1. poble (línia 1). Oberta o tancada?
 - 2. Potser (l. 5). Oberta o tancada?
 - 3. moltes ocasions (l. 8). Sorda o sonora?
 - 4. meravellosa (l. 22). Oberta o tancada?

- b) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 2. [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 - 1. àmbits de prestigi (línia 2). Sorda o sonora?
 - 2. concloure (l. 4). Oberta o tancada?
 - 3. temples (l. 8). Oberta o tancada?
 - 4. termes històrics (l. 13). Sorda o sonora?

- c) Determina quin tipus d'oració introdueix cadascun dels elements subratllats en aquests fragments del text 1. [1 punt]
 - 1. Corella era un jove extremadament viu i d'una agudesca extraordinària que havia mostrat en moltes ocasions a la cort. (línies 7-8)
 - 2. Reconec que sentia una certa enveja pel seu poder intel·lectual. (l. 8-9)
 - 3. A mi, que cada mot lligat en la meua narració em costava molt d'esforç, em meravellava la facilitat de paraula. (l. 9-10)
 - 4. intuïa, o sabia del cert, que el que m'esperava a València no era res de bo (l. 18)

- d) Indica a quins elements fan referència en el text 2 els mots subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]
 - 1. el fa servir més la gent gran que no pas els joves. (línia 7)
 - 2. als nostres ulls això no dibuixa una evolució negativa. (l. 8-9)
 - 3. ja ho hem vist a propòsit dels científics poliglots. (l. 16)
 - 4. més necessitats d'incorporar-s'hi (l. 23-24)

- e) Digues el significat que adquireixen en el text 1 aquestes paraules (o expressions) o posa'n un sinònim. [1 punt]
 - 1. dispersar (línia 3)
 - 2. agudesca (l. 8)
 - 3. destresa (l. 9)
 - 4. polèmica (l. 14)

f) Digues el significat que adquireixen en el text 2 aquestes paraules (o expressions) o posa'n un sinònim. [1 punt]

1. rigor (línia 1)
2. prestigi (l. 2)
3. aptitud (l. 9)
4. transcendentals (l. 14)

3. Expressió i reflexió crítica

Hi ha tres possibilitats de tria:

- a) contestar les 4 preguntes que valen 1 punt (a, b, c i d) (Total 4 punts).
- b) contestar les 2 preguntes que valen 2 punts (e i f) (Total 4 punts).
- c) contestar 3 preguntes: 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 1 de les 2 preguntes que valen 2 punts (Total 4 punts).

Fragment 1

Si volem —i ho hauríem de voler—, sempre trobarem una raó per a excusar les accions del covard: la seva covardia. Perquè, ¿qui és que no ha tingut mai por? És clar que la por pot ser superada: diuen que el valent no és sinó un que té por i se l'aguanta. Potser sí. El que sí que sé és que no hi ha manera humana de fixar un límit moral en aquest terreny. Cadascú s'administra la pròpia por com pot i com Déu li ho dona a entendre. I tampoc no ens hem pas d'enganyar: tothom és covard per comparació a algú altre.

«Covardia», *Diccionari per a ociosos* de Joan Fuster

Fragment 2

La volies cantar d'una manera humil,
amb castedat diríem. Veies el cant: creixia.
Lentament el miraves créixer com un crepuscle.
Arribava la nit, no escrivies el cant.
Més avant, altre dia, potser quan m'haja mort.

«Cant de Vicent», *Llibre de meravelles* de Vicent Andrés Estellés

- a) Joan Fuster justifica la covardia en el fragment 1? Raona la teua resposta i enumera els arguments concrets que hi addueix. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- b) Identifica i explica les característiques de l'assaig de Joan Fuster que trobes en el fragment 1. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- c) Analitza el contingut del fragment 2. A qui es refereix Vicent Andrés Estellés quan diu *la volies cantar*? A qui li parla? I quin és l'objecte del cant? (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- d) Analitza el protagonisme de la ciutat de València com a motiu temàtic del *Llibre de meravelles*. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- e) Fes un text narratiu en el qual desenvolupes una escena entre Martorell i Corella un any després de la seua arribada a València, com a continuació del text de Vilaplana. (Extensió: 150 paraules) [2 punts]
- f) Tenint en compte el text de Rossich i la teua opinió personal, penses que el monolingüisme és la solució o el problema per a un procés de substitució lingüística? Justifica-ho. (Extensió: 150 paraules) [2 punts]